

Kuva: Erkki Oksanen

Puun kysyntä kasvaa – mutta kuinka paljon?

teksti: KARI AHOKAS

Jos kaikki suunnitellut biojalostamot toteutuvat, raakapuun kysyntä pomppaa rajusti. Luken suhdannekatsaus ennakoi metsäsektorin kehitystä jo 25. kertaa.

Uudet biojalostamot. Kasva-va Kiina. Epävakaa Venäjä. Brexit. Muun muassa näillä tekijöillä on suoria tai epäsuoria vaikutuksia suomalaisen raakapuun kysyntään.

– Vaikuttavien tekijöiden kenttä on melkoinen himmeli, Luken erikoistutkija **Jari Viitanen** naurahtaa ja tietää, mistä puhuu.

Luke julkaisi lokakuussa Viitaseen toimittaman metsäsektorin suhdannekatsauksen, joka seuraa kuluvaa vuotta ja ennakoi seuraavaa. Vuosittainen katsaus oli lajissaan jo kahdeskymmenesviides.

– Koko metsäala on kiinnostunut tulevasta. Mikä on raakapuun arvo, ja kuinka se kehittyy? Tämä koskettaa niin yrityksiä, ministeriöitä kuin etujärjestöjäkin ja tietysti metsänomistajia, Viitanen sanoo.

Metsänomistajien kannattaakin hyödyntää Luken vuosikatsausta, joka

on laajin selvitys Suomen metsäsektorin näkymistä ja vieläpä maksuton.

Tuoreimmalla suhdannekatsauksella on enimmäkseen hyvää kerrottavaa.

– Vienti vetää, tuotanto pyörii ja puuta tarvitaan lisää. Negatiivista on kuitenkin vientihintojen ennallaan pysyttelevä tai jopa laskeva taso, Viitanen sanoo.

Kilpailu globaaleilla markkinoilla hillitsee hintoja. Metsänomistajien tulot kuitenkin lisääntyvät – kiitos kasvavien tuotantomäärien.

Biojalostamot janoavat puuta

Uusia biojalostamoja on suunnitteilla Kemiin, Kemijärvelle, Kajaaniin ja Kuopioon. Metsä Groupin biotuotetehdas Äänekoskella valmistuu pian. Yhtiö on jo kasvattanut puuostojaan.

– Jos kaikki suunnitteilla olevat biojalostamot toteutuvat, puunhankinnasta tulee melkoinen kilpajuoksu. Puunhankinta kasvaisi silloin 10–15 miljoonaa kuutiota. Kaikki hankkeet eivät välttämättä kuitenkaan toteudu, Viitanen pohtii.

Myös muun muassa UPM:n Kymin tehtaan kasvava selluntuotanto sekä Kotkamillsin kartonginvalmistus kasvattavat osaltaan puunkäyttöä.

Luken katsauksen mukaan sahatavaraa lähtee tänä ja ensi vuonna vientiin enemmän kuin koskaan aiemmin.

– Paperin tuotanto vientiin valitettavasti supistuu edelleen, Viitanen kertoo.

Metsäteollisuustuotteiden ulkomaankaupan tuloista kuitenkin peräti 39 prosenttia tuli viime vuonna yhä paperista.

Markkinakehityksen ennakointi ei ole helppoa. Himmelin yhdenkin langan katkeaminen voi mullistaa kaiken.

Brexitin vaikutukset näyttävät jäävän lähinnä Britannian sisäiseksi. Hydyttävää seurauksia koko euroalueen taloudelle ei siis todennäköisesti ole odotettavissa, mutta valuuttakurssien muutoksilla on vaikutuksia puumarkkinoihin. Britannian markkina on Suomelle tärkeä, sen osuus on lähes kymmenen prosenttia maamme metsäviennin kokonaisarvosta. Punnan heikentyminen vaikeuttaisi vientiä.

Venäjän suhteen riittää jännitettävää. Duuma saattaa kieltää havuraakapuun viennin, mikä tarkoittaisi noin miljoonan Venäjältä tuodun havupuumotin korvaamista kotimaisella. Ja jos Venäjän talous kääntyisi nousuun, kartonkivientimme itään voisi kasvaa. ■

Lue lisää www.luke.fi/blogi

Tehokäyttäjä kiittää

MTK:n tutkimuspäällikkö **Erno Järvinen** on Luken metsäsektorin suhdannekatsauksen tyytyväinen tehokäyttäjä.

– Hyödynämme tieteellisesti pätevää tutkimustietoa mahdollisimman paljon. Luken suhdannekatsaus on meille hyvin tärkeä, koska emme itse voi laatia ennusteita, Järvinen kertoo.

Luken vuosittainen suhdannekatsaus jokakeväsine päivityksineen on Järvisen mielestä erittäin kattava tietopaketti.

– Ennusteen lisäksi mukana on paljon hyvää analyysia toimialan kehityksestä, Järvinen kiittelee.

Kuva: Jaana Kankaanpää

Yksityismetsien keskimääräiset nimelliset kantohinnat 2015–2017e

Puutavaralaji	2015 €/m ³	2016e €/m ³	2016e/2015 %	2017e €/m ³	2017e/2016 %
Mäntytukki	54,4	53,3	-2	53,8	1
Kuusitukki	54,5	55,3	1	55,1	0
Koivutukki	42,0	41,4	-1	41,2	0
Mäntykuitu	15,6	15,4	-1	15,8	3
Kuusikuitu	16,9	17,4	3	17,2	-1
Koivukuitu	15,4	15,2	-1	15,3	1

Lähteet: Metsäteollisuus ry ja Luke (ennusteet)

Kuva: Rodeo/Tuomas Marttila

METSÄSEKTORIN SUHDANNEKATSAUS:

Sahatavaran vienti hätyyttelee ennätystä

Luonnonvarakeskuksen Metsäsektorin suhdannekatsaus 2016–2017 ennakoi metsäteollisuuden tuotanto- ja vientimäärille kasvua paperia lukuun ottamatta. Kuuminta on sahatavaran, sellun ja kartongin kysyntä.

Sahatavaralla kova kysyntä: sahatavaraa viedään tänä vuonna 8,5 miljoonaa kuutiometriä – kotimaan kulutus on yhä alamaissa, koska omakotirakentaminen on vaisua.

Sellu ja kartonki jyräävät: sekä tuotanto- että vientimäärät kasvavat vuosina 2016–2017.

Vientihinnat alamäessä: kilpailun vuoksi vientihinnat laskevat kaikissa päätuoteryhmissä vaneria lukuun ottamatta tänä vuonna. Hinnat tasaantuvat vuonna 2017.

Metsäteollisuuden puun käyttö kasvaa: kotimaan markkinahakkuut nousevat tänä vuonna 59,5 miljoonaan kuutiometriin ja ensi vuonna 61,8 miljoonaan kuutiometriin.

Puumarkkinoilla hintakehitys maltillista: kuusitukin ja -kuidun kantohinnat nousevat vuonna 2016 hieman, muilla puutavaralajeilla kantohinnat aavistuksen alenevat.

Puukauppatulot kasvavat: yksityismetsätalouden bruttokantorahatulot pysyvät vuonna 2016 noin 1,7 miljardissa eurossa mutta nousevat hieman vuonna 2017. Yksityismetsätalouden liike-tulos/hehtaari on yli 110 euroa vuonna 2016 ja yli 115 euroa vuonna 2017.

Metsähakkeen käyttö polkee paikallaan: metsähakkeen käytön arvioidaan kasvavan 8,2 miljoonaan kiintokuutiometriin tänä vuonna ja pysyvän ensi vuonna samalla tasolla.

Pellettituotannossa pientä eloa: puupellettien tuotanto pysyy tänä vuonna viime vuoden tasolla mutta kasvaa ensi vuonna muutamia prosentteja.